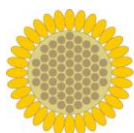

Tillsyn, taxor, tydlighet

Haninge, Nynäshamns och Tyresö kommun

Maria Högvist & Stefan Engblom

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

1

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund

Kommunalförbund sedan 2008

Miljökontoret i Haninge, Nynäshamn och Tyresö

Ca 160 000 invånare

Huvuduppdrag är myndighetsutövning inom miljö, hälsoskydd, livsmedel, strålskydd, receptfria läkemedel, alkoholtillsyn

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

2

Statistik tillsyn små avlopp

Haninge kommun

Under perioden 2010-2013, tillsyn ca 4500 avlopp

Nynäshamns kommun

Under perioden 2015-2018, tillsyn av ca 1300 avlopp. Tillsyn pågår

Tyresö kommun

Under perioden 2016-2018, tillsyn av ca 200 avlopp. Tillsyn pågår

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

3

Organisation – Haninge

Projektform med en projektledare.

Projekt vid sidan av avdelningens ordinarie verksamhet.

Personal som arbetade med inventering samt ansökningar i inventeringsärendena

Egen servicetelefon. Bemannades av avdelningen

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

4

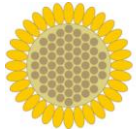
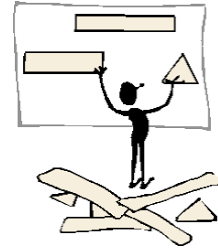
Organisation – Nynäshamn & Tyresö

Projektform med en projektledare och projektgrupp

En del av avdelningens organisation

Ordinarie personal som arbetar med inventering samt annan tillsyn

Servicetelefonfunktion för bl a avloppsfrågor

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

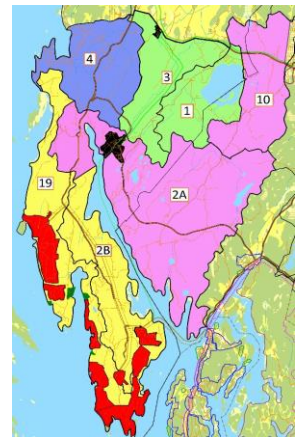
5

Metodik

Urval
Avrinningsområden

Innan tillsynen exkluderas

- Obebyggda fastigheter
- Fastigheter som har nya avloppsanordningar, < 5år
- Fastigheter som har minireningsverk
- Fastigheter med avlopp som ingår i gemensamhetsanläggningar
- Fastigheter som har kommunalt vatten och avlopp
- Fastigheter som kommer att få kommunalt vatten och avlopp

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

6

Metodik

Informationsutskick

- Utskick ca 6 mån innan tillsynen, inkl. svarsenkät
- Kort info om tillsynen, hur den går till, info om avgifter samt uppmaning att ansöka innan

Annonsering

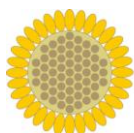
- Info i lokaltidningen

Hemsidan

- Info på vår hemsida. Kommunen länkar till oss

Informationsmöte

- Ca 2 timmar, tillsammans med VA-rådgivningen
- Vilka vi är, bakgrund/syfte, årets tillsynsområde, svarsenkäten, ex. avloppslösningar, inspektionen, bedömning, avgift och info om ansökan samt kretslopp

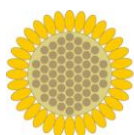

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

7

Metodik

- Manual – tillsyn enskilda avlopp
Bakgrund, fakta, steg-för-steg före och efter tillsyn, utskick, debitering och sammanställning. Bilagor
- Arkivhandlingar
- Svarsenkät – boendetyp, vistelsegrad/nyttjande, installationer, typ av avlopp samt skiss/karta
- Checklista – våra anteckningar
- Besökskort – meddelande om att vi har varit ute
- Diverse utrustning – hjälpmedel för att bedriva tillsynen

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

8

Metodik

Checklistan

- Dokumentera så mycket som möjligt! Fota under hela inspektionen

Utrustning

- Lyftverktyg, måttband, ficklampor, skruvmejsel, första-hjälpen kit mm

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

9

Metodik

Fältarbetet

- Arbetar i grupp två personer. Förberedelse och inspektion
- Inspektioner under ca 2 månader på hösten

Bedömning och beslut

- Gruppen har stöd av varandra i bedömningarna
- Ärendemöten
- Skrivarbete under hösten, vintern

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

10

Metodik – vad ingår?

Både WC- och BDT-avlopp samt ev. komposter
Öar och fastland. Fritids- och permanentboende

Vi tittar på:

- Vattenbrunnens placering och avstånd till avloppsanordningen
- Avstånd från avloppsanordningen till t.ex. sjö och hav
- Avloppsanordningens komponenter och funktion
– risk för olägenhet + skälighetsavvägning

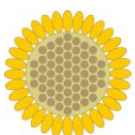
SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

11

Metodik

Utvärdering och sammanställning

- Årlig utvärdering, avdelningen & projektgruppen
- Rapport, årligen

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

12

Metodik - framtid

- Digital checklista
- Upplägg

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

13

Erfarenheter

Tid och resurser

- Tillskapa tillräckligt med resurser innan ni börjar, inte bara utifrån antal ärenden. Det händer saker på vägen när man tillsynar många avlopp

T.ex.:

- Bildades avloppsgrupper i områdena som uppvaktade oss
- Telefonsamtal, möten etc
- Tid för uppföljning av beslut

Antal tillsynsobjekt

- Inspektera i förhållandet till bemanningen över tid. Var medveten om att x utdömda avloppsanordningar ger x inkomna ansökningar i nästa skede, 1- 2 år senare

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

14

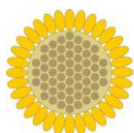
Erfarenheter

Planering

- Hela organisationen behöver vara med, allt från avdelning/enhet till administrationen
- Var väl förberedda, börja planera i god tid, året innan
- Fundera på när i tid det är lämpligt att lägga tillsynen. Vissa tider på året kommer det kanske in fler ärenden än andra delar. Se till att det inte krockar
- Ta fram rutiner, informationsmaterial och mallar innan ni börjar
- För att få en kontinuitet och en acceptans för tillsynen se till att få in en takt för tillsynen i era måldokument (5 %)

Samarbete

- Samarbeta med andra berörda. Det kan röra VA-avdelningen, VA-rådgivare (om detta finns) samt bygglov. Många passar på att göra om- och/eller tillbyggnader i samband med att de åtgärdar sina avlopp
- Ha en god dialog med verksamma entreprenörer i området. Deras arbetsbelastning ökar genom tillsynen. Entreprenörsträffar

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

15

Erfarenheter

Information

- Se vikten av att informera i tidigt skede. Lägga tid på att förekomma. Informera stort och brett, exempelvis politiken, tidningar, entreprenörer, håll informationsmöten för de fastighetsägare som omfattas av tillsynen

Statistik

- Vilka system behöver finnas på plats innan för att vi i slutändan ska få ut statistik. Registersystemet, kartsystem etc

Avgifter

- Undvik ordet inventering, använd tillsyn. Tydlighet mot fastighetsägare vad vi gör och att vi tar ut en avgift för vår tillsyn

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

16

Finansiera tillsynen med avgifter

Olika finansieringsformer förbundet haft

Haninge

- Fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång

Nynäshamn och Tyresö

- Faktisk nedlagd tid i ärendet från start fram till utskick av förslag till beslut
- Faktisk nedlagd tid i ärendet från start till avslut
- Faktisk nedlagd tid i ärendet från start till avslut, samt avgift för projektplanering

Direktiv från politiker och medlemskommunerna att finansiera tillsynen med intäkter

Information om taxa för miljö- och livsmedelstillsyn

Enligt miljö- och livsmedelstillsynen ska det finnas en taxa för miljö- och livsmedelstillsyn. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång.

Ärendet om tillstånd och tillstånd
Enligt miljö- och livsmedelstillsynen ska det finnas en taxa för miljö- och livsmedelstillsyn. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång.

Ärendet om tillstånd och tillstånd
Enligt miljö- och livsmedelstillsynen ska det finnas en taxa för miljö- och livsmedelstillsyn. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång.

Ärendet om tillstånd och tillstånd
Enligt miljö- och livsmedelstillsynen ska det finnas en taxa för miljö- och livsmedelstillsyn. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång.

Ärendet om tillstånd och tillstånd
Enligt miljö- och livsmedelstillsynen ska det finnas en taxa för miljö- och livsmedelstillsyn. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång.

Ärendet om tillstånd och tillstånd
Enligt miljö- och livsmedelstillsynen ska det finnas en taxa för miljö- och livsmedelstillsyn. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång.

Ärendet om tillstånd och tillstånd
Enligt miljö- och livsmedelstillsynen ska det finnas en taxa för miljö- och livsmedelstillsyn. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång.

Ärendet om tillstånd och tillstånd
Enligt miljö- och livsmedelstillsynen ska det finnas en taxa för miljö- och livsmedelstillsyn. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång. Taxan ska vara en fast avgift på två timmar, oavsett tidsåtgång.

I
N
F
O
R
M
A
T
I
O
N

Skapa ett konto
eller logga in
om du redan har ett konto
om du inte har ett konto
om du inte har ett konto

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

17

Tankar om avgiftsfinansierad tillsyn av små avlopp

Genom avgiftsfinansierad tillsyn kan vi själva mer styra omfattning av tillsynen

Lagstiftningen är tydlig att vi ska ta ut avgift för vår tillsyn

Verksamhetsutövare som är upprörda över avgiften, vilket är tidskrävande och skapar motstånd

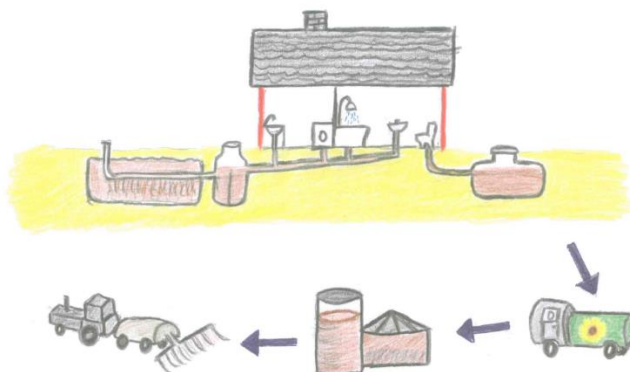
Vi gör ett viktigt arbete som inte är "gratis"

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

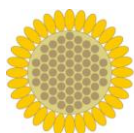
18

Tack!

Stefan.engblom@smohf.se
08-606 93 34

Maria.hoggvist@smohf.se
08-606 93 46

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND